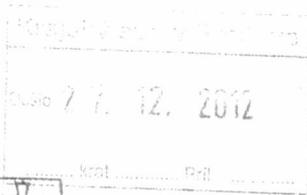

1 S 74 / 11

Najvyšší súd
Slovenskej republiky

5Svzn/1/2012

ROZSUDOK

Urad Prešovského samosprávneho kraja PODATEĽNA	Registratúrna značka:
Deň dňa	- 9 -01- 2013
Evid. č. záznamu: 284	Znak hodnoty
Evid. č. spisu:	Lehota uloženia
Prílohy:	Vybavuje:

Toto rozhodnutie bolo doručené
plátnom dňa 9. 1. 2013
Krajský súd v Prešove
dňa 24. 01. 2013

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bāricovej a členov senátu JUDr. Milana Moravu a JUDr. Jarmily Urbanovej v právnej veci navrhovateľa **prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov**, so sídlom Masarykova 16, Prešov, proti odporcovi **Prešovskému samosprávnemu kraju, Úrad Prešovského samosprávneho kraja**, so sídlom Námestie mieru 2, Prešov, v konaní o nesúlade Všeobecného záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. 16/2009 zo dňa 07. apríla 2009 so zákonom, o odvolaní odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 08. novembra 2011, č. k. 1S/74/2011-31, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 08. novembra 2011, č. k. 1S/74/2011-31 **potvrďuje**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) vyslovil nesúlad Všeobecne záväzného nariadenia zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja

č. 16/2009 zo dňa 07. apríla 2009 s ustanovením § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 302/2001 Z. z.“ alebo „zákon o samosprávnych krajoch“) a ustanovením § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a o úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti (v znení zákona č. 720/2004 Z. z.) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 577/2004 Z. z.“).

Ďalej vyslovil, že Všeobecne záväzné nariadenie zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 16/2009 podľa § 250zfa ods. 5 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) stráca účinnosť dňom právoplatného rozhodnutia súdu a zároveň nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Takto rozhodol krajský súd potom, ako mu dňa 30.05.2011 bol doručená návrh krajského prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove na začatie konania podľa § 35 ods. 1 písm. b/ OSP v spojení s § 250zfa OSP na vyslovenie nesúlady Všeobecne záväzného nariadenia Prešovského samosprávneho kraja č. 16/2009 zo dňa 07.04.2009 o výške úrady za prednostné poskytnutia ambulantnej starostlivosti so zákonom.

Krajský súd ako súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozsudku zo dňa 08.11.2011 uviedol, že primárnou otázkou konania je otázka, či vyšší územný celok, pri aplikácii § 42 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. vykonáva kompetencie v rámci preneseného výkonu štátnej správy alebo ide o samosprávnu pôsobnosť vyššieho územného celku. Prvostupňový súd pri tejto otázke vychádzal z ustanovenia § 1 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 576/2004“), ktorý definuje predmet úpravy tak, že hore uvedený zákon upravuje poskytovanie zdravotnej starostlivosti a služieb súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti, postup pri úmrtí a výkon štátnej správy na úseku zdravotnej starostlivosti.

Podľa názoru Krajského súdu v Prešove je potrebné výklad ustanovenia § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. realizovať v spojení s ustanovením § 46 ods. 1 písm. g/ zákona č. 576/2004 Z. z. a súd je viazaný iba zákonom a nie odkazom v poznámkach v zákone.

Námietku odporcu, že mu nie sú poskytované finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu na aplikáciu § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z., a preto nejde o prenesený výkon štátnej správy krajský súd neakceptoval nakoľko dospel k záveru, že z vyššie citovaných

zákonných ustanovení vyplýva, že táto skutočnosť nemôže byť kritériom pre posúdenie základnej otázky v predmetnej veci.

Na základe vyššie uvedeného Krajský súd v Prešove k návrhu prokurátora Krajskej prokuratúry v Prešove vyhovel a rozhodol tak, že vyslovil nesúlad Všeobecnej záväznej nariadenia Zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 16/2009 zo dňa 07.04.2009 s ustanovením § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov a ustanovením § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z..

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 2 OSP.

Odporca podal v zákonnej lehote voči rozsudku odvolanie nesúhlasiac so záverom krajského súdu, že v prípade úpravy problematiky prednostného poskytnutia ambulantnej starostlivosti ide o prenesený výkon štátnej správy. Odporca vo svojom odvolaní tvrdí, že samosprávny kraj môže vydávať všeobecne záväzné nariadenia vo veciach územnej samosprávy bez toho aby ho nato zákon splnomocnil a zároveň argumentoval s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 416/2001 Z. z.“), v zmysle ktorého, ide o výkon samosprávnej pôsobnosti samosprávneho kraja ak zákon pri úprave pôsobnosti neustanovuje, že ide o prenesený výkon štátnej správy. Odporca poukázal na skutočnosť, že § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. výslovne neustanovil, že ide o prenesený výkon štátnej správy. Odporca ďalej vo svojom odvolaní tvrdí, že zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a zákon č. 577/2004 Z. z. sa posudzujú samostatne. Odporca má za to, že nejde pri schvaľovaní podľa § 44ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. o povolenie a iné rozhodnutie vo veciach ustanovených osobitným predpisom. Odporca zároveň vo svojom odvolaní poukázal na skutočnosť, že mu nie sú zo štátnych prostriedkov poskytnuté žiadne finančné prostriedky na výkon kompetencií v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z.. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol odporca návrh ako nedôvodný zamietnuť.

Dňa 26.01.2012 sa k odvolaniu odporcu písomne vyjadril navrhovateľ, ktorý zotrval na svojom tvrdení obsiahnutom vo vyjadrení a podanom návrhu a taktiež na dôvodoch, ktoré viedli k podaniu protestu prokurátora proti napadnutému Všeobecne záväznému nariadeniu zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja. Krajský prokurátor naďalej trvá na tom, že odporca porušil ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 302/2011 Z. z. pri výkone štátnej správy

podľa § 46 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a taktiež porušil § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z., ktoré splnomocňuje samosprávny kraj len k schváleniu výšky úhrady za prednostné poskytovanie ambulantnej starostlivosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania podľa § 250ja ods. 2 veta prvá OSP, keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a po oboznámení sa so spisovým materiálom dospel k záveru, že odvolaniu odporcu nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy s ktorými sa zakladajú menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy OSP je posudzovať, či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj procesnoprávnymi predpismi.

Základnou otázkou ktorú v tomto konaní krajský súd riešil je otázka či vyšší územný celok, teda samosprávny kraj pri aplikácii § 42 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. o rozsahu zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia a úhradách za služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti vykonáva kompetencie ako prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy alebo ide o samosprávnu pôsobnosť vyššieho územného celku samosprávneho kraja, pričom odporca tvrdí, že ide o druhú možnosť a že na základe tejto skutočnosti bol oprávnený prijať napadnuté všeobecne záväzné nariadenie vyššieho územného celku.

Podľa odseku 2 § 1 zákona č. 416/2001 Z. z. prechod pôsobnosti podľa odseku 1 na účely tohto zákona je prenesenie výkonu pôsobností štátnej správy na obce a samosprávne kraje a prechod pôsobností v rozsahu ustanovenom zákonom z orgánov štátnej správy do samosprávnej pôsobnosti obcí a samosprávnych krajov.

V § 4 ods. 1 zákona č. 416/2001 Z. z. sa upravuje, že obec a samosprávny kraj zabezpečujú plnenie svojich úloh (§ 2 a 3) z vlastných rozpočtov. Na prenesený výkon štátnej správy sa im poskytujú prostriedky zo štátneho rozpočtu podľa osobitného zákona.

Podľa odseku 2 vyššie citovaného zákonného ustanovenia, ak zákon pri úprave pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja) neustanovuje, že ide o prenesený výkon pôsobnosti štátnej správy platí, že ide o výkon samosprávnej pôsobnosti obce alebo vyššieho územného celku (samosprávneho kraja).

Podľa § 46 ods. 1 písm. g/ zákona č. 576/2004 Z. z. štátnu správu na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji ako prenesený výkon štátnej správy vykonáva samosprávny kraj, ktorý vydáva povolenia a iné rozhodnutia vo veciach ustanovených osobitným predpisom (pod č. 4 s odkazom na zákon č. 578/2004 Z. z.).

Zákon č. 577/2004 Z. z. v ustanovení § 44 ods. 2 upravuje, že poskytovateľ môže požadovať úhradu za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti len v rámci na to vyhradených ordinačných hodín, ktoré nesmú presiahnuť jednu štvrtinu ordinačných hodín. Výšku úhrady schvaľuje samosprávny kraj podľa miesta prevádzkovania zdravotníckeho zariadenia.

Zákon č. 302/2001 Z. z. v § 8 ods. 1 upravuje, že samosprávny kraj môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenia, nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky a s ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovil súhlas Národná rada Slovenskej republiky a boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi a s nariadeniami vlády. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia vo veciach, v ktorých samosprávny kraj plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, s ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky, a ktoré boli

ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi a s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) po oboznámení sa s rozsahom a dôvodmi odvolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu po preskúmaní odvolaním napadnutého rozsudku a po oboznámení sa s obsahom pripojeného spisového materiálu vychádzajúc z ustanovenia § 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP nezistil žiaden dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku. Tieto závery spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním najvyšší súd stotožňuje v celom rozsahu považujúc právne posúdenie veci s krajským súdom za správne, a aby nadbytočne neopakoval pre účastníka známe fakty v prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku k námietkam odporcu uvedených v odvolaní dopĺňa nasledovné:

Z obsahu všeobecne záväzného nariadenia vyplýva, že bolo prijaté s použitím ustanovenia § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 písm. a/ zákona č. 302/2001 Z. z., a v zmysle zákona č. 577/2004 Z. z.. Predmetom všeobecne záväzného nariadenia je stanovenie výšky úhrady za prednostné poskytnutie ambulantnej starostlivosti a stanovenie podmienok podmieňujúcich schválenie výšky úhrady.

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia.

Podľa ustanovenia § 46 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z. štátnu správu na úseku zdravotníctva v samosprávnom kraji ako prenesený výkon štátnej správy vykonáva samosprávny kraj.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 veta pred bodkočiarkou zákona č. 302/2001 Z. z. samosprávny kraj môže vo veciach územnej samosprávy vydávať všeobecne záväzné nariadenie.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 veta prvá zákona č. 302/2001 Z. z. vo veciach v ktorých samosprávny kraj plní úlohy štátnej správy môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonov a v jeho medziach.

Štátnu správu na úseku zdravotníctva vykonáva samosprávny kraj ako prenesený výkon štátnej správy (§46 ods. 1 zákona č. 576/2004 Z. z.) môže teda v tejto oblasti vydávať nariadenia len v zmysle ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z., t. j. len na základe splnomocnenia zákona a v jeho medziach.

Je potrebné poukázať na to, že zákon č. 577/2004 Z. z. nesplnomocnil samosprávny kraj na vydávanie všeobecne záväzných nariadení. Teda, ak bolo zastupiteľstvom Prešovského samosprávneho kraja podľa § 8 ods. 1 a § 11 ods. 2 písm. a/ zákona č. 302/2001 Z. z. prijaté všeobecne záväzné nariadenie, toto všeobecne záväzné nariadenie je v rozpore s ustanovením § 8 ods. 2 zákona č. 302/2001 Z. z. a ustanovením § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z..

Takisto sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stotožnil so záverom krajského súdu, že sa nedá prihliadnuť na námietku odporcu, že na aplikáciu § 44 ods. 2 zákona č. 577/2004 Z. z. mu nie sú poskytované finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu, a preto nejde o prenesený výkon štátnej správy, nakoľko poskytovanie finančných prostriedkov pri riešení daných otázok alebo kompetencií je iba sekundárnou otázkou a nie je rozhodujúcim kritériom pre posúdenie základnej otázky v predmetnej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky odporcu vznesené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli ovplyvniť posúdenie danej veci, keď krajský súd sa s námietkami vznesenými odporcom náležite vypořiadal a stotožniac sa s dôvodmi napadnutého rozsudku (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) rozsudok Krajského súdu v Prešove ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 142 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP úspešnému navrhovateľovi nepriznal náhradu trov konania, nakoľko mu v tomto konaní žiadne nevznikli

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. novembra 2012

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Bugárová